

Vlaamse werkgroep Bevolkingsonderzoek
ADVIES nr. 21-08

Betreft: Aanvraag toestemming bevolkingsonderzoek vragenlijst en persoonlijk evaluatieverslag: hoe gezond is je hart en hoe beïnvloedt je levensstijl dit?

Inleiding

Voor bevolkingsonderzoek op initiatief of voorstel van derden is, zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende bevolkingsonderzoek in het kader van ziektepreventie (verder het besluit over bevolkingsonderzoek te noemen), een toestemming van de minister vereist. De minister baseert zich bij zijn beslissing over die toestemming op een advies van de Vlaamse werkgroep Bevolkingsonderzoek

Initiatieven of voorstellen worden in twee fasen beoordeeld door de werkgroep Bevolkingsonderzoek

- (1) in een eerste stap wordt nagegaan of het voorstel bevolkingsonderzoek betreft - en dus onder het toepassingsgebied van het besluit over bevolkingsonderzoek valt;
- (2) in een tweede fase wordt nagegaan in hoeverre het voorstel of het initiatief aan de (kwaliteits)criteria voor bevolkingsonderzoek (vermeld in het besluit over bevolkingsonderzoek) voldoet

Als in de eerste stap blijkt dat het initiatief geen bevolkingsonderzoek is, is beoordeling door de werkgroep Bevolkingsonderzoek aan de hand van de criteria niet nodig

Procedure adviesverlening

De procedure om tot een geldig advies te komen in de werkgroep bevolkingsonderzoek, is beschreven in het besluit over bevolkingsonderzoek en het huishoudelijk reglement van de werkgroep.

Situering

Op 21 december 2020 werd door Syndo Health (in samenwerking met Partena Ziekenfonds) een aanvraag tot toestemming ingediend voor "vragenlijst en persoonlijk evaluatieverslag hoe gezond is je hart en hoe beïnvloedt je levensstijl dit?" De aanvraag is besproken in de vergadering van de werkgroep Bevolkingsonderzoek op 16/02/2021. De werkgroep adviseerde negatief over deze aanvraag, zoals gestipuleerd in Advies 21-02 van de Vlaamse werkgroep Bevolkingsonderzoek. Op 06 augustus 2021 werd door Syndo Health een nieuwe versie van deze aanvraag ingediend.

De werkgroep is van mening dat dit initiatief nog steeds onder de toepassing valt van het besluit over bevolkingsonderzoek omdat de vragenlijst een aanbod van screening omvat, met mogelijke doorverwijzing naar een zorgaanbieder. Dit initiatief werd besproken tijdens de vergadering van de werkgroep Bevolkingsonderzoek op 07/09/2021 en werd toegelicht door Peter Deckers (Syndo Health).

Advies

De werkgroep waardeert het bijzonder dat de aanvrager het oorspronkelijke project heeft bijgestuurd met oog op tegemoetkoming aan de eerdere bedenkingen van de werkgroep Bevolkingsonderzoek. De werkgroep formuleert echter nog volgende algemene en specifieke bedenkingen bij het bevolkingsonderzoek.

Algemeen

- In de aanvraag wordt voornamelijk gefocust op cardiovasculaire preventie. De werkgroep stelt zich de vraag of dit wel de beste werkwijze is vanuit een holistische benadering van gezondheid. De reeds bestaande Gezondheidsgids en vooral het Gezondheidskompas of zelfs Halt 2 Diabetes gaan breder dan dit. Deze instrumenten die eerder al door de minister een toestemming kregen als bevolkingsonderzoek op basis van een gunstig advies van de werkgroep Bevolkingsonderzoek (adviezen werkgroep Bevolkingsonderzoek) vertrekken van de breedste benadering om dan in overleg met de betrokkene, en indien gewenst, te prioriteren in de begeleiding. Op die manier krijgt men een sterkere betrokkenheid van het individu die dan zijn eigen prioriteiten kan stellen.
- Bij het uitwerken van dit initiatief werd afgestemd met partnerorganisatie Domus Medica. Het is zinvol te overleggen met andere partners binnen het preventieve gezondheidsbeleid zoals o.a. het Vlaams Instituut Gezond Leven om vorm te geven aan het screeningsinstrument.

Doelgroep

- De werkgroep stelt de vraag of de keuze van de doelgroep voldoende wetenschappelijk onderbouwd is.
- Om de beoogde doelgroep beter te bereiken, tracht de aanvrager een samenwerking aan te gaan met I-mens.
- Net zoals beschreven in de vorige aanvraag, zal elke deelnemer aan dit initiatief aangeboden krijgen om ofwel een digitaal coaching traject te volgen of om persoonlijke levensstijl begeleiding te volgen afhankelijk van hun risicoprofiel. Het initiatief voorziet dat enkel de eerste maand van de persoonlijke coaching gratis is en de volgende twee maanden aan 50% van de prijs. Daarna zal het programma verdergaan aan 100% van de prijs = 25 euro per maand voor wie 1x per maand een gesprek met zijn/haar/hun coach wil, en 80 euro per maand voor wie 4x per maand een gesprek wil. Mensen die het zich niet financieel kunnen veroorloven om verder te gaan zullen moeten uitvallen. Door deze betaalformule mist men dus in alle waarschijnlijkheid de meest kwetsbare doelgroepen.

Screeningsinstrument

- Rekening houdend met het vorige advies van de werkgroep Bevolkingsonderzoek werd de door de aanvrager gebruikte vragenlijst, welke deel uitmaakt van het voorgestelde screeningsinstrument, afgestemd met de vragenlijst gebruikt in de Gezondheidsgids van Domus Medica (reeds gevalideerde vragenlijst die werd goedgekeurd door de Vlaamse werkgroep Bevolkingsonderzoek).
- Het volledige screeningsinstrument en gekoppelde adviezen werden nagekeken door de Landsbond OZ. Dit zou beter bijkomstig gevalideerd worden door een externe wetenschappelijke partner.

Diagnose en behandeling

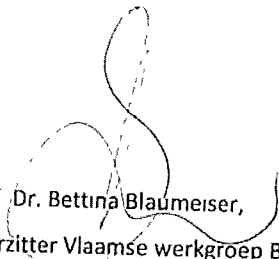
- De aanvraag geeft onvoldoende duidelijkheid over hoe de kwaliteit van de begeleiding wordt gewaarborgd. Meer verduidelijking is dus noodzakelijk over de kwaliteitsbewaking van de begeleiding door en de opleiding van de zorgprofessionals die de patienten zullen begeleiden.

Besluit

Besluit

Gezien de specifieke cardiovasculaire benadering van deze aanvraag, het bestaan van twee screeningsinstrumenten met dezelfde finaliteit die reeds toestemming verkregen, met name het gezondheidskompas en de gezondheidsgids, het onvoldoende bereiken van de lagere socio-economische klasse, de afstemming met andere initiatieven en de garanties op voldoende kwaliteit van de coaching, adviseert de werkgroep Bevolkingsonderzoek ongunstig m.b.t. een toestemming voor bevolkingsonderzoek

Daarnaast adviseert de werkgroep de minister om meer in te zetten op de uitrol en implementatie van het Vlaams Gezondheidskompas en Halt 2 Diabetes en geen extra instrumenten uit te rollen die dezelfde finaliteit hebben als voornoemde instrumenten.

Prof. Dr. Bettina Blaumeiser,
Voorzitter Vlaamse werkgroep Bevolkingsonderzoek